



**ISTOSPOLNI
ODNOSI
PREPREKA**

Opasnost od
bolesti sprječava
pomaganje

Ne radi se tu ni o
kakvoj diskriminaciji.
Pokušavamo samo
smanjiti rizik od
spolno prenosivih
bolesti

Irena Jukić, ravnateljica HZTM-a MARKO LUKUNIĆ/PIXSELL

→ **Polemike darivatelja krvi**

Homoseksualci ne smiju dati krv zbog rizika od spolnih bolesti. Diskriminacija?

ISKORAK:

Sadašnja provjera
davatelja temelji
se na zastarjelom
pravilniku

Božena Matijević
bozena.matijevic@vecernji.net

Propisi Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu (HZTM) navode tko može biti dobrovoljni davatelj krvi, a tko krv ne smije dati. Među sedam kategorija potonjih, krv ne smiju dati ni "muškarci koji su u životu imali spolne odnose s drugim muškarcima". Prema navodu Zavoda, "trajno se odbijaju osobe koje su zbog svog ponašanja ili aktivnosti izložene riziku dobivanja zaraznih bolesti koje se mogu preneti krvlju". Neki u ovoj odredbi, koja se odnosi na homoseksualce, ne vide ništa sporno, a neki vide diskriminaciju.

Potencijalni rizici

– Ne radi se tu ni o kakvoj diskriminaciji. Struka ne navodi da krv ne mogu dati samo muškarci koji su imali spolne odnose s drugim muškarcima. A epidemio-

loška situacija govori da se najčešći rizici za krvlju prenosive zarazne bolesti nalaze u toj skupini – kazala je ravnateljica HZTM-a Irena Jukić dodavši da je baš zato što ne postoji nulti rizik važno pokušati eliminirati sve moguće, pa i one potencijalne rizike.

– Spolna orijentacija je slobodan izbor, a mi samo pokušavamo smanjiti rizik spolno prenosivih bolesti – istaknula je ravnateljica Jukić. No, da spomenuta odredba jest diskriminatorna prema homoseksualcima drži jedan od koordinatora Centra za prava seksualnih i rodnih manjina Iskorak Zoran Dominković, uz objašnjenje da bi se pri darivanju krvi pozornost trebalo posvetiti rizičnom ponašanju potencijalnih darivatelja, a ne njihovoj seksualnoj orijentaciji.

– I to zato što homoseksualci ne moraju uvijek stupati u rizične odnose, niti to većina muškaraca homoseksualaca

i biseksualaca čini. Sadašnja se provjera darivatelja krvi temelji na zastarjelom pravilniku premda je na snagu stupio novi. Upravo zato smo uputili prosvjedni dopis HZTM-u, a prošli smo mjesec Ministarstvu zdravlja poslali prijedlog za inspeksijski nadzor nad radom Zavoda – kazao je Dominković.

Važni znanstveni dokazi

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić izjavila je pak:

– Ovakva praksa bila bi diskriminirajuća kada bi se temeljila u prvom redu na predrasudi o osobama istospolne orijentacije kao pojedincima promiskuitetnih sklonosti te kao populaciji koja je izložena riziku obolijevanja od AIDS-a, bez znanstvenih dokaza. Ako bi se radilo o stajalištu neutemeljenom na znanstvenim dokazima i pokazateljima, tražit ću od Zavoda izmjenjenu ovakve diskriminirajuće zdravstvene prakse.

Višnja Ljubičić: Bila bi to diskriminacija kad bi se temeljila na predrasudama

Zoran Dominković, Iskorak: Bitno je rizično ponašanje, a ne spolna orijentacija

PRAVILA HOMOSEKSUALCI SU JEDNA OD SEDAM KATEGORIJA KOJA NE SMIJE DATI KRV